

"Z Ojczyzny Jezusa"

Pokój i Dobro!

W Jerozolimie przy Owczej Bramie znajdowała się sadzawka mająca pięć krużganków, nazywana po hebrajsku Betesda. W ich obrębie leżało wielu chorych, niewidomych, kulawych, sparaliżowanych. Był tam także pewien człowiek, który chorował trzydzieści osiem lat. Jezus polecił mu: "Wstań, weź swoje łożo i chodź" (J 5, 2-8).

Bab Sitti Marjam, czyli Brama Świętej Maryi jest jedną z siedmiu otwartych bram w murach Starej Jerozolimy. Prowadzi ona do miasta od wschodniej strony, czyli od Góry Oliwnej. Arabska nazwa nawiązuje do pobliskiego kościoła św. Anny, który tradycja jerozolimska łączy z miejscem narodzin Matki Bożej. Warto podkreślić, że również muzułmanie odnoszą się z wielką czcią i szacunkiem do Matki Jezusa. Wśród chrześcijan przyjęła się nazwa Brama św. Szczepana, którego miejsce ukamienowania znajduje się poza murami w jej pobliżu. Najczęściej używa się jednak nazwy Brama Lwów, nawiązującej do czterech lwów godła sułtana Mameluków- Bajbarsa umieszczonych po obu stronach fasady.

Przygotowując się do wspomnienia świętych Anny i Joachima, które będziemy obchodzili 26 lipca przyglądnijmy się historii sanktuarium sadzawki Betesda. Odkrycie przez archeologów dwóch bliźniaczych basenów przedzielonych prostą zaporą pozwoliło na właściwą interpretację janowego opisu sadzawki z pięcioma krużgankami. W drugim wieku przed Chr. na wschód od sadzawki powstało swego rodzaju centrum uzdrowskie. Cysterny, baseny i grotty dostosowano do celów religijnych i medycznych. Zbierali się tam chorzy, którym nie było wolno wchodzić do świątyni. W pobliżu Bramy Owczej, jak podaje św. Jan ewangelista, Jezus spotkał i uzdrowił paralytyka. Podczas panowania Rzymian, gdy Jerozolima stała się Aelią Capitoliną, przy sadzawce powstała pogańska świątynia dedykowana Eskulapowi bądź Serapisowi, bogom sztuki medycznej.

W pierwszej połowie V wieku nad sadzawką zbudowano dużą bazylikę (45 m na 18 m). Nawa główna była zawieszona nad zbiornikami, po części opierając się na istniejącej wcześniej ogromnej grobli oraz siedmiu wspierających specjalnych łukach. Do dzisiaj widoczne są fragmenty absydy, bazy czterech filarów oraz pozostałości mozaikowej posadzki martyrionu. W kościele pod wezwaniem "Najświętszej Maryi Panny przy sadzawce Owczej" wspomniano cud uzdrowienia paralytyka oraz narodziny Najświętszej Maryi Panny.

Krzyżowcy zastali już tylko ruiny bizantyńskiej bazyliki. Zastąpioną ją kaplicą dedykowaną cudowi

Chrystusa. Około 1130 roku obok sadzawki powstał romański kościół dedykowany św. Annie, babci Pana Jezusa. Został on zbudowany nad grota, w której wg tradycji miała przyjść na świat Maryja. Gdy sułtan Saladyn zajął Jerozolimę, kościół zamieniono na szkołę koraniczną. Czasy dominacji tureckiej przyniosły ze sobą stopniową degradację. Franciszkanie oraz pielgrzymi w tajemnicy odwiedzali jednak kryptę Narodzenia Matki Bożej, spuszczać się do niej przez wąskie okno.

Po wojnie krymskiej (1854-1856) Turcy otomańscy podarowali teren z kościołem sojuszniczej Francji. W 1878 roku opiekę nad świątynią i klasztorem powierzono zgromadzeniu Misjonarzy Afryki założonemu przez kard. Karola Lavigerie (1825-1892 r.). Wykopaliska przeprowadzone przez dominikanów z jerozolimskiej Ecole Biblique odkryły groble, sadzawki oraz pozostałości pogańskiego uzdrowiska i bizantyjskiej bazyliki. Odnaleziono również fragmenty mozaik podłogowych, fresków a także monety i wotywne figurki.

Bazylika św. Anny w Jerozolimie jest najlepiej zachowaną świątynią z czasów krzyżowców. Pod prezbiterium trzynawowej bazyliki o surowych, pozbawionych dekoracji ścianach znajduje się krypta, zawierająca pozostałości groty. W dolnej kaplicy, mającej upamiętniać jerozolimski dom świętych Joachima i Anny czci się tajemnicę narodzin Maryi, Matki Chrystusa. W okresie Drugiej Wojny Światowej żołnierze Armii Polskiej na Wschodzie umieścili przy ołtarzu w krypcie pamiątkową tablicę o następującej treści:

W ZBROJNYM POCHODZIE DO POLSKI PRZEZ
ZIEMIĘ ŚW. UCZNIOWIE SZKÓŁ PODCHORAŻYCH
CENTRUM WYSZKOLENIA ARMII POLSKIEJ NA
WSCHODZIE ODDAJĄC HOŁD NIEPOKALANEJ W
MIEJSCU JEJ NARODZENIA POLECAJĄ SIĘ JEJ
OPIECE NA ZAWSZE A SZCZEGÓLNIE NA OKRES
WALKI O WOLNOŚĆ OJCZYZNY I POWRÓT DO
SWYCH RODZIN. JEROZOLIMA 29-1-1944.

Polska tablica jest obecnie przechowywana w Nowym Domu Polskim sióstr Elżbietanek w Jerozolimie. Wspominając wielowiekową tradycję wierzących, którzy przychodzili do tego miejsca, by prosić o ratunek Maryi, Matki Chrystusa pragnę polecić opiece Matki Bożej i jej rodziców, św. Annie i św. Joachimowi wszystkich solenizantów i solenizantki oraz babcie i dziadków. Niech wyrażą to słowa modlitwy odmawianej w jerozolimskiej bazylice.

Święta Anno, matko Maryi Dziewicy i babciu Pana Jezusa:

Ty wspólnie ze św. Joachimem wychowałaś swoją córkę w oczekiwaniu na Mesjasza
i nauczyłaś ją odpowiadać z gotowością na każdy znak Boga,

przygotowując ją w ten sposób na przyjęcie łaski macierzyństwa Syna Bożego.

Pomóż także nam być dobrymi rodzicami i dziadkami, zatroskanymi o to,

by nasze dzieci i wnuki odkryły jak bardzo Bóg je miłuje
i nauczyły się gorliwie odpowiadać na Boże powołanie.

Święta Anno, błogosław i chroń nasze rodziny. Amen.

Serdecznie pozdrawiam i żegnam do spotkania na antenie Radia Maryja po wakacyjnej przerwie.

o. dr Jerzy Kraj OFM